

2 Vilt

Sarpsborg kommune gjennomførte i 1994 en grundig kartlegging av viktige viltlokaliteter og prioriterte leveområder for viltet. Viltobservasjonene ble den gang lagt inn i en database som har blitt holdt ved like og supplert av viltnemnda siden kartleggingsarbeidet ble avsluttet i 1994. I forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold i Sarpsborg var det naturlig å foreta en revisjon av viltkartet fra 1994. Alle data fra den gamle databasen er nå overført til Natur2000 slik at all relevant naturinformasjon skal foreligge i et databaseprogram.

Viltområdekartet er gjennomgått og er nå supplert med et nytt viltområde, et kjerneområde for skogsfugl i Varteig kalt "Varteigskogene".

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de prioriterte viltområdene og trekkveiene for hjortevilt i kommunen. Deretter følger et kapittel med mål og tiltak for å ivareta viltinteressene i Sarpsborg.

En grundig beskrivelse av metodikk, viltområdene, statusliste for alle kjente viltarter, litteraturliste, observatørliste, mm. er å finne i statusrapporten for prosjektet (Del I - Status).

Hva er vilt

Vilt som forvaltningsbegrep er mer enn de jaktbare artene som er de som folk flest oppfatter som vilt. Viltlovens definisjon av vilt er:

"Alle villlevende landpattedyr, fugler, amfibier og reptiler" (Viltlovens § 2)

Viltet blir både i lovverket og forvaltningen skilt ut som et eget tema, men er i biologisk forstand bare en liten, men svært synlig, del av det biologiske mangfoldet.

2.1 Prioriterte viltområder i Sarpsborg kommune

På grunnlag av viltobservasjoner samt intervjuer med en rekke lokalkjente personer i kommunen ble det i 1994 utarbeidet et

viltområdekart for kommunen. Dette kartet er nå oppdatert og supplert og er pr. januar 2001 basert på ca. 2600 viltobservasjoner som er registrert i kommunens naturdatabase (Natur2000). Kommunens arealer er klassifisert i tre kategorier; særlig viktige viltområder, viktige viltområder, og andre viltområder. Den siste kategorien -andre viltområder- utgjør restarealene utenfor de to høyest prioriterte viltområdene. Dette er gjort for å synliggjøre at det finnes viktige viltbiotoper spredt over hele kommunens arealer, men som er for små eller isolerte til å inngå i noen prioriterte viltområder. Nedenfor følger en kortversjon av viltområdebeskrivelsene og trekkveier for hjorteviltet. Den fullstendige beskrivelsen står som nevnt i statusrapporten (Del I - Status).

Numrene foran områdenavnet refererer til numrene på viltområdekartet.

Fig. 12. Nordflaggermus er en av de to flaggermusartene som er kjent overvintrende i Sarpsborg. Foto: Ola Wergeland Krog

2.2 Særlig viktige viltområder

De høyest prioriterte områdene for vilt i kommunen hvor hensynet til viltet bør veie tungt i arealforvaltningen.

1. Indre Skjebergkilen

Våtmarksområde som består av en grunn havbukt/kile omgitt av sump- og fuktenger (Salta) som blir holdt i hevd ved beiting. Dette er en naturtype som har gått kraftig tilbake. Viktig raste-, hekke-, og beiteområde for vannfugl. Sjeldne og kravfulle arter som rørdrum, myrrikse, åkerrikse, myrsanger og gresshoppesanger er registrert. Størsteparten av arealet er naturreservat. Det er av stor betydning for mangfoldet at beitet blir opprettholdt. Området er av regional betydning.

2. Hansemarkerkilen

Brakkvannskilen er omkranset av fuktenger. Størstedelen av området er naturreservat. Viktigste funksjon for viltet er som hekkeområde for arter tilknyttet strand- og fuktenger, som f.eks. rødstilk og vipe. Strandenger og fuktenger er i dag naturtyper på sterk tilbakegang, og det er viktig at beitet opprettholdes for at de ikke skal gro igjen. Lokal/regional betydning som viltområde.

3. Vestvannet S.

Gruntvannsområde i elvesjøen Vestvannet hvor store gruntvannsarealer blir blottlagt i perioder med lav til middels vannstand. Viktig raste- og beiteplass for trekkfugl langs den nasjonalt viktige "Glommaleden", og eksempelvis ble en av de største ansamlingene av grågås i fylket observert her i august 2000, med ca. 1100 individer.. Størstedelen av arealet er vernet som naturreservat. Strandengene og fuktengene blir i dag beitet, og det vil få negative konsekvenser for området dersom beitingen opphører. Området vurderes til å være av regional betydning.

4. Ågårdselva

Særpreget barskogsområde som blir gjennomskåret av Ågårdselva i en canyon-lignende elvegjel. Deler av området nord for elva er fredet som naturreservat og på sørsiden er det opprettet et landskapsvernområde. Området har mange kvaliteter for viltet, fra hekkelokaliteter for rovfugl, ravn, fossekall og vintererle i de bratte bergveggene, stabile skogsfuglbestander i skogområdene, samt årvisst hekking av rødlistearter som fiskeørn og nattravn. Området, som er "presset" av mye ferdsel og tilrettelegging, er meget særpreget med flere sjeldne arter og vurderes til å være av regional betydning.

5. Sollielva - Visterflo

Rikt elvelandskap med en finmosaikk av vassdraget, dyrket mark, beiter, blandingsskog og rene løvskoger. Solgårdhavna edellauvskogsreservat ligger innenfor viltområdet. Viktig hekkeområde for en rekke fuglearter og hele 65 hekkende arter er påvist, deriblant rødlistede eller uvanlige arter som fiskeørn, myrsanger, rosenfink og stillits. Området har stort mangfold (og mange kulturhistoriske verdier), og vurderes til å ha regional betydning.

6. Haslau

Liten holme i Singlefjorden helt sør i kommunen. Viktig hekkekoloni for mange sjøfuglarter som fiskemåke, gråmåke, makrellterne, sildemåke, svartbak, m.fl. Området vurderes som regionalt/lokalt viktig.

7. Buråsen

Vekslende barskogsområde med dype kløfter og bratte bergvegger, samt våtmarksområder langs Glomma og Vestvannet. Området er først og fremst viktig for arter knyttet til skog, samt truede arter som gaupe, hubro, fiskeørn m.fl. Området vurderes til å være av lokal/regional betydning.

2.3 Viktige viltområder

Disse områdene er også høyt prioritert som viltområder, men har ikke fullt så mange viktige kvaliteter for viltet som de særlig viktige viltområdene.

8. Hekkeholmer i ferskvann

Småøyer og holmer i ferskvann er ofte viktige hekkeplasser for fugl. Dette er først og fremst en tilpasning for å unngå rovdyr og eggtyver. De aktuelle lokalitetene i Sarpsborg blir kort presentert nedenfor i rekkefølge fra nord til sør:

Rakkeren

Tre små holmer utenfor Furuholmen. Viktig hekkelokalitet for bl.a. fiskemåke og makrellterne.

Munkholmen

En nesten treløs, gressbevokst holme midt i Glomma på ca. 20 daa. Viktig hekkelokalitet for andefugl og måker, og har i de siste årene blitt dominert av kanadagås og hettemåke.

Strømnesholmene

Tre små delvis lauvskogbevokste holmer hvor det hekker mange arter spurvefugl. Viktig hekkelokalitet for andefugl, mangeårig yngleområde for bever med beverhytte og jordhuler.

Høna

Et lite skjær utenfor Finnestad hvor det hekker makrellterne og år om annet hettemåke.

Midtskjær i Isesjø

Et lite, sparsomt bevokst skjær nord i Isesjø med en hettemåkekoloni, samt fylkets første observasjon av hekkende hvitkinngås.

Amtmannskjæret

Et lite skjær i Glomma ovenfor Sarpefossen. Viktig hekkeplass for hettemåke, som år om annet hekker her med flere hundre par.

9. Agnalt

Større barskogsområde som med tilstøtende arealer i Våler og Råde utgjør et stort sammenhengende viltområde. Viktig for skogsfugl med flere tiurleiker, orrfuglleiker og jerpelokaliteter. Fiskeørna hekker årvisst, og det var i dette området at den første ynglinga av ulv ble observert.

10. Minge

Kupert barskogsområde som landskapsmessig hører sammen med et viktig viltområde i nabokommunen Skiptvet. Viktig område for typiske skogsarter som storfugl, orrfugl, jerpe, forekomst av rødlistearter. Det bør legges opp til en felles forvaltning av dette viltområdet i samarbeid med nabokommunene Våler og Skiptvet.

11. Rørsjøen

Grunn, næringsrik bukt i Isesjø med mektige takrørskoger hvor det hekker arter knyttet til takrørskoger. Buerelva inngår i området. Viktig område for en rekke arter knyttet til våtmark og lauvskog. Flere par fossekall og vintererle i Buerelva, som også er viktig overvintringsområde for andefugl.

12. Gåsemoa - Maugesteinsevja

Gruntvannsområde i Glomma samt en intakt evje med en tilhørende bekk i ravinedal. Områdets betydning for vilt er først og fremst raste- og beiteområde under trekket vår og høst, fiskeområde for fiskeørna, samt hekkebiotop langs bekken for andefugl, enkeltbekkasin samt flere arter spurvefugl.

13. Nipa

Lang skogomkranset evje i Glomma med stor variasjon av leveområder fra rik edellauvskog til grunne fuktenger langs evja. Rik spurve- og våtmarksfugllokalitet. Stor rådyrbestand. Flere rødlistede arter er observert ynglende/hekkende; skogdue, vepsevåk, stor- og liten salamander, m.fl.

14. Høgnipa - Skjebergmarka

Typisk Østfold-landskap med vann og vassdrag, myrer og barskog, samt noen mindre arealer kulturlandskap. Viktig leveområde for arter tilknyttet barskog og flere tiurleiker er registrert. Det er også registrert flere fiskeørnreir i området, og hønsehauk, ravn, storlom, gråspett, vendehals og natteravn er eksempler på andre mindre vanlige arter i området.

På grunn av sine naturkvaliteter og sentrale beliggenhet er det relativt stor ferdsel i området. Områdene henger naturlig sammen med et viktig viltområde i Rakkestad, samt et viktig viltområde i Halden.

15. Varteigskogene

Skogområde sentralt i gamle Varteig kommune som strekker seg fra Nipa i sør til Olaåsen i nord. Viktig skogsfuglområde med flere registrerte spillplasser for storfugl og orrfugl, samt flere jerpebiotoper. Årviss fiskeørnhekkning og en god bestand av hønsehauk. Uvanlig viltrikt område avstanden til en stor by tatt i betraktning.

2.4 Viktige trekkveier for hjortevilt i Sarpsborg

Nedenfor følger en liste over viktige trekkveier for hjorteviltet i Sarpsborg. Det er bare de stedene hjorteviltet krysser vei eller jernbane som er inntegnet på kartet. Dette skyldes at dette er spesielt viktige punkter i trekkrutene hvor det kan være nødvendig å sette i verk tiltak for å redusere faren for ulykker.

Erfaringsmessig ser det ut til at hjorteviltet bruker de samme trekkveiene både under sesongtrekkene vår og høst, når den blir jaget fra et område, og ved mer

sporadiske beitetrekk gjennom hele året. Bokstavene på trekkrutene refererer til bokstavene ved de inntegnede trekkveiene på viltkartet.

Som det går fram av figuren (fig. 13) har det vært en markert økning i antall påkjørsler de siste årene, noe som trolig skyldes at trafikken har økt sterkt de senere årene. En medvirkende årsak kan også være at hjorteviltet er flytter mer og er noe mer urolige etter at ulven etablerte seg i regionen.

Det er nødvendig med en grundig gjennomgang av de kjente ulykkespunktene for å se på muligheten for å snu denne negative utviklingen.

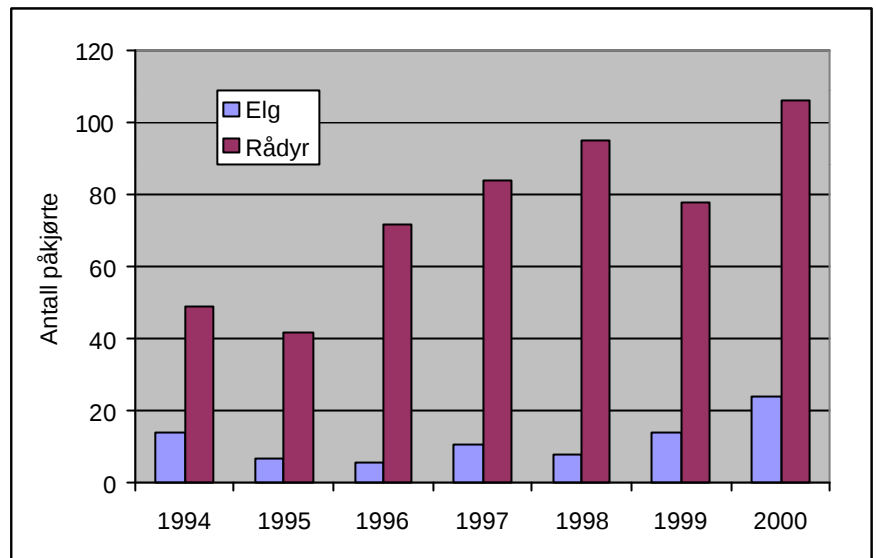

Fig. 13. Antall påkjørte elg og rådyr på veiene i Sarpsborg i perioden 1994-2000. Kilde: Viltneemnda i Sarpsborg

- A Viktig trekkvei for elg ved Bøkrysset.
- B Viktig trekkvei for rådyr ved Kolstad. Her kjøres det årlig i hjel dyr.
- C Viktig trekkvei for elg ved Belsbymoene, men relativt få ulykker.
- D Viktig trekkvei for elg og rådyr ved Bjørnlandsbanen, påkjørsler år om annet.
- E Viktige trekkveier for både elg og rådyr over vei og jernbane ved Knatterød. Her kjøres det årvisst i hjel dyr.
- F Viktig trekkvei for rådyr ved Holen bru hvor det årvisst blir påkjørt ett til flere dyr.
- G Viktig trekkvei for både elg og rådyr over E6 ved Råde grensen. Her kjøres det i hjel dyr år om annet, men antall påkjørsler har avtatt etter at den nye E6 samt den parallelle Rv. 118 ble åpnet.
- H Tidligere viktig trekkvei over E6 i Børstadbakken hvor det ble påkjørt flere rådyr i året. Nå stengt med viltgjerd, men fortsatt et par påkjørsler.
- I Viktig trekkvei for rådyr over Rv. 118 ved Eidetsvingen. Færre påkjørsler etter åpningen av nye E6.
- J Tidligere meget viktig trekkvei for både elg og rådyr. Nå er det plassert en miljøtunnel her.

- K Viktig trekkvei for elg og rådyr over E6 syd for Kalnesporten. Flere påkjørte dyr årlig.
- L Viktig trekkvei over rv. 114 ved Bjørnlandsgrenda. Påkjørsler år om annet.
- M Viktig trekkvei for både elg og rådyr over veien ved Spydevold. Her kjøres det i hjel flere dyr i året.
- N Viktig trekkvei for rådyr og elg nord for Ise skole med årvisse påkjørsler.
- O Viktig trekkvei for rådyr ved Fjell hvor det kjøres i hjel to til tre dyr hvert år.
- P Viktig trekkvei for rådyr over jernbanen nord for Åserød. Årvisse påkjørsler.
- Q Viktig trekkvei for rådyr ved Gartner Moen hvor det tidligere ble kjørt i hjel to til tre dyr hvert år. Rydding av kratt under kraftlinja samt utbygging av Moenskogen har ført til at påkjørslene har opphørt.
- R Viktig trekkvei for rådyr over jernbanen ved Bjørnstad. Årvisse påkjørsler.
- S Viktig trekkvei for både elg og rådyr ved Skadalen hvor det årvisst kjøres i hjel dyr.
- T Viktig trekkvei for rådyr over veien ved pukkverket. Her kjøres det årvisst i hjel dyr.
- U Viktig trekkvei for rådyr over riksvei 118 ved Sandbakken med årvisse påkjørsler.
- V Viktig trekkvei for rådyr over veien ved Jarle hvor det årvisst blir påkjørt dyr.
- W Viktig trekkvei for rådyr ved Skjeberg kirke hvor det kjøres i hjel to til tre dyr i året.
- X Viktig trekkvei for rådyr over Rv. 118 v/Bekkevoldkrysset, årvisse påkjørsler.
- Y Viktig trekkvei for elg og noe rådyr ved Solberg N. Flere dyr kjøres på hvert år.
- Z Viktig trekkvei for rådyr ved Solberg S. Her kjøres det i hjel flere dyr i året.
- Æ Viktig trekkvei for både elg og rådyr ved Rønning. Omtrent årvisse påkjørsler.
- Ø Viktig trekkvei for rådyr og noe elg ved Gunnarstorp, årvisse påkjørsler.
- Å Viktig trekkvei for elg over veien ved Skinne, her kjøres det i hjel dyr år om annet.
- A1 Viktig trekkvei for rådyr over E6 langs Skjebergbekken. En til to påkjørsler i året.
- B1 Viktig trekkvei for rådyr over vei og jernbane ved Torgauten, flere påkjørsler i året.
- C1 Viktig trekkvei for rådyr over vei og jernbane ca. 600 meter sør for Torgauten. Verste ulykkespunkt i kommunen.
- D1 Viktig trekkvei for rådyr over Rv. 118 sør for Høk. Her kjøres det årvisst i hjel dyr.
- E1 Viktig trekkvei for rådyr mellom Rød og Melleby. Flere påkjørsler i året.
- F1 Viktig trekkvei for elg over E6 ved Ingedal, men få påkjørsler pga. god siktbarhet.
- G1 Viktig trekkvei for elg ved Brårød. Her skjer det påkjørsler år om annet.
- H1 Viktig trekkvei for elg over Rv. 110 ved Minge. Her skjer det påkjørsler år om annet.
- I1 Viktig trekkvei for elg over Rv. 118 sør for Slang. Påkjørsler år om annet.

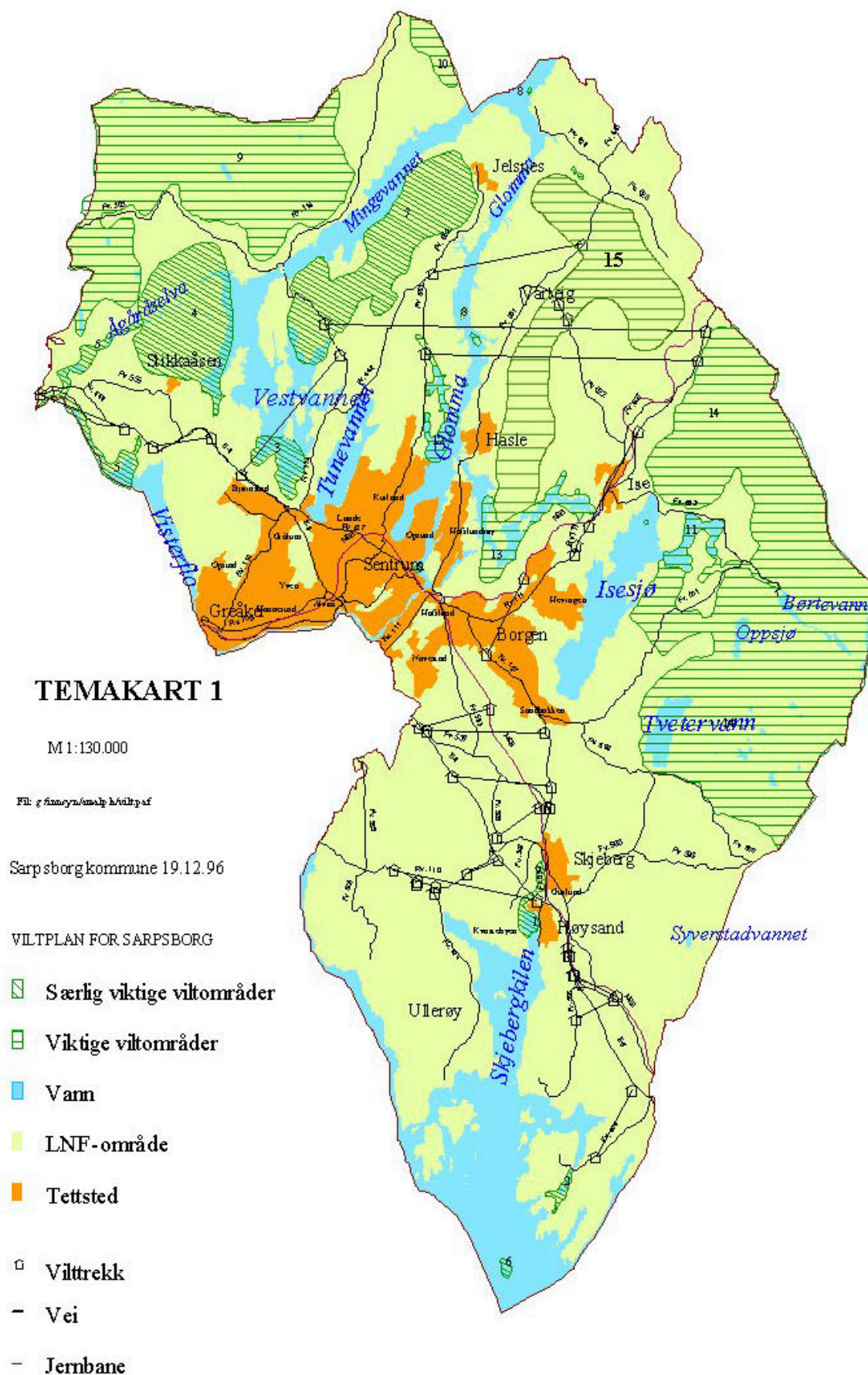

Fig. 14. Viltområdekart for Sarpsborg kommune. 1-7 er særlig viktige viltområder, 8-14 er viktige viltområder. Trekkveier for hjortevilt er markert med piler der de krysser vei og jernbane

2.5 Mål og tiltak - vilt

Nedenforstående tiltak er en oppdatering og videreføring av aktuelle tiltak fra Viltplanen for kommunen som ble utarbeidet i 1994-1995. Tiltak fra den tidligere viltplanen som har blitt gjennomført eller har blitt uaktuelle er utelatt.

Det presiseres at enkelte av tiltakene (f.eks. om allmennhetens adgang til jakt) er en videreføring av tiltak fra Viltplanen, og i utgangspunktet ble utformet for å oppfylle kravene som stilles i viltloven (i dette tilfelle viltlovens § 36), og derfor ikke er tiltak for å styrke det biologiske mangfoldet i første omgang.

Ajourføring av vilt databasen (Natur2000)

Rovfuglreir og spillplasser flyttes, hekkefuglene flytter til nye hekkeholmer, etc. Det er derfor av stor betydning for forvaltningen at opplysningene om viltet, som er samlet i vilt databasen, holdes ajour og suppleres. Dette er et arbeide som aldri kan sies å være ferdig, men som ettersom årene går vil bli stadig mer detaljert.

Mål

Holde vilt databasen mest mulig ajour.

Tiltak

Avsette tid og ressurser til oppdatering av kart og database, samt opparbeide et utvalg av faste informanter som bidrar med vilt opplysninger til kommunen.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen: Alle

Driftsplanlegging i skogbruken

En stor del av de svært viktige og viktige viltområdene i Sarpsborg forvaltes av skogeierne i kommunen, og av disse er ca. 90% organisert i profesjonelle organisasjoner med Viken som den største (70%). I forbindelse med skogtakseringen i 1994 og 1995 ble spesielt hensynskrevende viltlokaliteter innarbeidet i skogbruksplanene for Tune og Varteig. Ny takst er planlagt i 2004 for store deler av kommunen (ev. hele), og her bør både vilt- og naturtypeinformasjon innarbeides. Det presiseres i denne anledning at driftsplanleggerne kun har adgang til disse sårbare opplysningene i egenskap av grunneiers representant, og er samtidig ansvarlig for at opplysningene ikke blir tilgjengelige for andre. Hvordan dette skal gjøres i praksis er klarlagt mellom de involverte parter.

Mål

Samarbeide med grunneiere om å ivareta viktige lokaliteter for viltet i skogen.

Tiltak

Innarbeide all relevant vilt- og naturinformasjon som er systematisert i kommunens naturdatabase (Natur2000) i framtidige skogbruksplaner

Ansvarlig

Landbruksavdelingen: Alle

Allmennhetens adgang til jakt

Administrasjonen av jaktrettighetene i kommunens egne skogeiendommer ble etter vedtak i kommunestyret den 9. juni 1994 overlatt til vilt nemnda. Vilt nemnda har leid ut jaktretten i kommuneskogene til hhv. Varteig jeger og fangstmannsforening og Skjeberg

OJFF. For begge gjelder prinsippet om at foreningene skal sørge for å selge jaktkort til allmennheten. For storviltjakten er kommunens arealer arrondert inn i eksisterende elglag, slik at foreningene har med jegere i de lag som skogteigene hører hjemme på samme linje som private skogeiere. Dette gir muligheter for elgjakt til et 20 talls personer som ikke er grunneiere. Denne ordningen skal rullere. Vedr. småviltjakt har Skjeberg OJFF inngått et samarbeid med Høgnipen Utmarkslag, og alt skogareal som ligger nord for Skjebergdalveien inngår i utmarkslaget. Dette gir foreningen anledning til å selge et antall dagskort til allmennheten for et stort areal for småviltjakt.

Mål

Innenfor grensene av en bærekraftig utnyttelse av viltressursene skal flest mulig av kommunens innbyggere ha adgang til jakt (ref. viltlovens § 36).

Tiltak

Videreføre de inngåtte avtaler i samarbeide med private grunneiere arbeide for å bedre allmennhetens adgang til jakt. (Jamfør viltplanen fra 1994).

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda): Alle

Omorganisering av rådyrvald-strukturen

Kommunen har arbeidet for en endring av rådyrvaldstrukturen til større forvaltningsenheter. Fra å være ca. 190 vald i 1995 er det nå (2001) ca. 96 vald. Fortsatt er det kun 4-5 vald som er av en slik størrelse at det kan kalles et forvaltningsområde og blir tildelt fra 30 dyr og oppover. Motviljen mot en slik organisering har for det meste dreiet seg om muligheten for å få andre jegere inn på sin egen eiendom. Dette kan imidlertid løses ved å innføre jaktfelt innenfor forvaltningsenheten som gjerne kan følge eksisterende eiendomsgrenser.

Mål

Organisere rådyrjakta i forvaltningsenheter av en formålstjenlig størrelse for å kunne drive en god bestandsforvaltning.

Tiltak

Fortsette arbeidet for større forvaltningsenheter for rådyr i kommunen. (Jamfør viltplanen fra 1994).

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda): Alle

Kanalisering av ferdselen

Av hensyn til viltet bør det generelt ikke legges til rette for økt ferdsel i de prioriterte viltområdene. Viltnemnda har allerede et godt samarbeid med O-idretten, men det er flere aktuelle aktører som bør samles i et forum for koordinering av tilretteleggingen av utmarka. Viltnemnda, grunneierlag og skogeierlag har en naturlig plass i et slikt forum.

Mål

Koordinere ferdsel og aktiviteter i utmark slik at belastningen på naturen blir minst mulig samtidig som det legges til rette for et godt friluftslivstilbud for kommunens innbyggere.

Tiltak

Formalisere et samarbeid mellom de ulike interessegruppene innen friluftsliv, grunneierne og kommunen. Kanaliseringstiltak for å verne om spesielt viktige viltområder bør være et av flere felles mål.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda): Alle

Skogsveier i prioriterte viltområder

Oppsplitting (fragmentering) av landskapet anses i dag som en av de største truslene mot det biologiske mangfoldet (Stortingsmelding 58 (1996-97), og de siste årene har en utstrakt bygging av skogsveier vært den største bidragsyteren til denne fragmenteringen.

Mål

Kommunen vil i størst mulig grad prøve å unngå fragmentering av naturområdene.

Tiltak

Kommunen bør innføre en strengere godkjennelsespraksis ved bygging av skogsveier i prioriterte viltområder enn i annen utmark. En strategi for dette bør utformes av landbruksavdelingen.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen: Alle

Begrensning av motorferdsel i vann

Lov om motorferdsel av 10. juni 1977 tillater ikke motorferdsel på vann som er under to km². I vann over to km² kan kommunen, med hjemmel i samme lov ¹, ved forskrift bestemme at motorferdsel ikke skal være tillatt. En slik forskrift er gitt for Tunevannet, med unntak for roklubbens følgebåt, samt for Isesjø, hvor antallet motorbåter er begrenset. For å unngå at motorbåter skaper konflikter for viltet bør kommunen ved forskrift begrense motorstørrelsen for planende og halvplanende båter i ferskvann i Sarpsborg kommune.

¹ Etter lovens §4 tredje ledd

Mål

Etablere en forskrift om motorferdsel i kommunens ferskvann.

Tiltak

Viltnemnda vil fremme et forslag overfor de berørte instanser i kommunen om å utarbeide en forskrift for motorbåtferdsel i samtlige vann over 2 km² i kommunen, gjennomgå eksisterende forskrifter for Tunevannet og Isesjø, samt gjennomgå dispensasjoner for motorbåtferdsel i vann under 2 km²

Ansvarlig

Miljøvernshjefen: Alle

Felles forvaltning av viltområder langs kommunegrensene

Flere av de prioriterte viltområdene i kommunen ligger langs kommunegrensene, og fortsetter også i nabokommunene. Dette gjelder område nummer 5. Sollielva - Visterflo, nr. 9. Agnalt, nr. 10. Minge og nr. 14. Høgnipa - Skjebergmarka. Disse områdene grenser til følgende kommuner; Fredrikstad, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad og Halden. Det bør være et mål med en felles forvaltningspraksis for disse viltområdene i de berørte kommuner.

Mål

Etablere en enhetlig forvaltning for viltområder som omfattes av flere kommuner.

Tiltak

Viltnemnda vil overfor fylkesmannens miljøvernavdeling ta initiativet til en fagdag med tanke på å formalisere et samarbeid om en felles forvaltningspraksis i viltområder som berører flere kommuner.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda)

Kommunens rutiner ved behandling av nye ledningstraséer

Mindre ledningstraséer, som ikke fører til endret arealbruk, ser ikke ut til direkte å favnes av lovverket når det gjelder krav til viltfaglig vurdering av nye prosjekter. Viltlovens § 6 pålegger Viltnemnda å fremme formålet med Viltloven om "å sikre viltets leveområder og artsmangfoldet". Siden alle typer ledningstraséer er negative for det flyvende viltet, vil viltnemnda ta et initiativ for å etablere en fast rutine i kommunen for konsekvensanalyse av nye traséer. Sarpsborg kommune hadde et godt samarbeide med Østfold Energiverk midt på 1990-tallet, men dette ble ikke formalisert og er ikke lenger aktivt.

Mål

Unngå at det oppføres ledningstrasséer som får negativ innvirkning på viltet og det biologiske mangfoldet.

Tiltak

Etablere et formalisert samarbeid med instanser som er ansvarlige for utbygging av telekommunikasjon- og elnettet i kommunen, og utarbeide en varslingsrutine for oppføring av tekniske installasjoner i inn- og utmark.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda): Alle

Tiltak for å redusere viltkollisjoner

Antallet viltkollisjoner har økt dramatisk på hele 1990-tallet, med nærmere en dobling av viltkollisjoner både for rådyr og elg i perioden 1994-2000. Å snu denne negative utviklingen bør få høy prioritet. Viltgjerdet, i kombinasjon med gode kryssningspunkter, samt siktrydding er de mest aktuelle tiltakene. Ved utbyggingsprosjekter gjennomført av veimyndigheter og jernbaneverket blir utbygger i dag i for liten grad stilt til ansvar for konsekvensene for viltet av eventuelle anlegg.

Mål

Redusere det stadig stigende antall viltkollisjoner i kommunen.

Tiltak

Gjennomgå de mest ulykkesbelastede strekningene og i samarbeid med veimyndighetene og jernbaneverket utarbeide en strategi for å redusere antallet ulykker, samt arbeide for at utbygger får større ansvar ved framtidige utbyggingsprosjekter.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda)

Tekniske installasjoner i Ågårdselva

Tekniske installasjoner i Ågårdselva som har negativ innvirkning på viltet i området var et tema i den forrige viltplanen (1994). Innretninger som er til skade og/eller hinder for

viltet i området står fortsatt og bør fjernes. Spesielt gjelder dette en vaier som er spent opp tvers over elva.

Mål

Ivareta Ågårdselva som et unikt område for vilt og det øvrige biologiske mangfoldet og unngå at en ensidig tilrettelegging for laksefiske på bekostning av artsmangfoldet.

Tiltak

Kommunen tar kontakt med NGOFA (Nedre Glomma og Omegns Fiskeadministrasjon) for å få til et samarbeid om å fjerne negative innretninger for viltet.

Ansvarlig

Landbruksavdelingen (Viltnemnda)